

**АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН 2016-2020 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ХӨТӨЛБӨРИЙГ 2019 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ
АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ БАЙДАЛ**

№	Үндсэн чиглэл	Зорилт	Үйл ажиллагааны чиглэл	2016-2020 онд хэрэгжүүлэх заалтын тоо	Нийт	2019 онд хэрэгжүүлэх заалтын тоо	Нийт
1	Засаглалын хүрээ	Тогтвортой, хариуцлагатай, ил тод төрийн төлөвшүүлнэ. албыг	Төрийн үйлчилгээний чанар хүртээмжийг сайжруулах	16	39	15	35
			Хууль ёсыг бэхжүүлэх	10		7	
			Гэмт хэрэгтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх	9		9	
			Батлан хамгаалах	4		4	
2	Эдийн засгийн хүрээ	Эдийн засгийн үр ашгийг нэмэгдүүлж, өрсөлдөх чадварыг сайжруулан 21 аймгийн дундаас дээш төвшинд хүргэнэ.	Эдийн засаг	8	13	7	12
			Төсөв санхүү	5		5	
3	Нийгмийн бодлогын хүрээ	Иргэдийн эрүүл аюулгүй орчинд сурч хөгжих, ажиллаж амьдрах таатай орчин нөхцлийг бүрдүүлж, нийгмийн үйлчилгээнд тэгш хүртээмжтэй хамрагдах боломжийг бий болгох замаар хүний хөгжлийг хангаж, нийгмийн баталгааг нь сайжруулна.	Эрүүл мэнд	14	72	12	61
			Боловсрол	11		10	
			Биеийн тамир, спорт	8		6	
			Соёл, урлаг	16		13	
			Гэр бүл, хүүхэд, залуучууд	5		5	
			Хөдөлмөр эрхлэлт, нийгмийн хамгаалал	18		15	
4	Хүнс хөдөө аж ахуй, үйлдвэрлэлийн хүрээ	Хүнс, хөдөө аж ахуйн салбарын тогтвортой хөгжлийг хангаж ажиллана.	Мал аж ахуй, газар тариалан	17	27	17	25
			Үйлдвэрлэл үйлчилгээ, хүнс худалдаа	10		8	
5	Байгаль орчин, аялал жуулчлал, уул уурхайн хүрээ	Байгалийн нөөцийг зохистой ашиглаж, нөхөн сэргээн аялал жуулчлал, уул уурхайгаас орон нутагт орох орлогын хэмжээг нэмэгдүүлнэ.	Байгаль орчин	9	24	7	20
			Аялал жуулчлал	8		8	
			Ашигт малтмал, уул уурхай	7		5	
6	Бүтээн байгуулалт, хөрөнгө оруулалтын хүрээ	Хөрөнгө оруулалт, бүтээн байгуулалтын ажлыг аймаг, сумын хөгжлийн	Дэд бүтэц	13	31	10	22

		ерөнхий төлөвлөгөөнд тулгуурлаж, хүн ардын ая тухтай ажиллах, амьдрах нөхцлийг сайжруулахад чиглүүлнэ.	Барилга, хот байгуулалт	18		12	
6 бүлэг, 19 зорилт 206 арга хэмжээ					206		175

Хэлтэс, агентлагт хамааралтай арга хэмжээний жагсаалт

Хариуцсан хэлтэс	Хариуцсан мэргэжилтэн	Харьяа хэлтэс, агентлаг	Нийт арга хэмжээний тоо	Заалтын дугаар	Хамтран гүйцэтгэх заалтын дугаар
ХОХБТХ-72	ХОХБТХ		24	2.1.1, 4.2.2, 4.2.4, 4.2.5, 4.2.8, 5.2.8, 5.3.2, 5.3.3, 5.3.4, 5.3.5, 6.1.1, 6.1.3, 6.1.4, 6.1.6, 6.1.7, 6.1.11, 6.1.12, 6.1.13, 6.2.1, 6.2.7, 6.2.12, 6.2.13, 6.2.14, 6.2.15	4.1.4, 4.1.5, 4.1.6, 4.1.14, 4.2.6, 5.3.1, 6.2.5, 6.2.6, 6.2.11
	Мөнхзул	ГХБХБГ	8	2.1.8, 6.1.9, 6.2.5, 6.2.6, 6.2.8, 6.2.9, 6.2.10, 6.2.11,	6.1.3, 6.1.6, 6.1.12, 6.2.1, 6.2.7,
	Шинэжаргал	ОНӨГ	4	1.1.12, 2.1.6, 2.1.7, 2.2.3	
	Очирбат	БОАЖГ	15	5.1.1, 5.1.2, 5.1.3, 5.1.4, 5.1.5, 5.1.6, 5.1.7, 5.2.1, 5.2.2, 5.2.3, 5.2.4, 5.2.5, 5.2.6, 5.2.7, 5.3.1,	5.3.2, 5.3.4,
	Энхтуяа	ХХААГ	18	4.1.1, 4.1.2, 4.1.3, 4.1.4, 4.1.5, 4.1.6, 4.1.7, 4.1.8, 4.1.9, 4.1.10, 4.1.11, 4.1.14, 4.1.15, 4.1.16, 4.2.3, 4.2.6, 4.2.7, 4.2.10	2.1.3, 4.2.2, 4.2.4, 4.2.5,
	Энхтуяа	МЭГ	2	4.1.12, 4.1.13	
	О.Мөнхзул	Дундговь-ус ОНӨҮГазар	1	3.1.13	
ТЗУХ-14	ТЗУХ		12	1.1.1, 1.1.2, 1.1.3, 1.1.4, 1.1.5, 1.1.6, 1.1.7, 1.1.8, 1.1.11, 1.1.13, 1.1.15, 1.1.16	1.1.9,
		ОБГазар	2	1.1.9, 1.4.4	
		МХГазар	-		5.3.2, 5.3.4
СТСХ-6	СТСХ		3	2.1.4, 2.2.1, 2.2.2,	
		ТХэлтэс	3	2.1.2, 2.2.4, 2.2.5	
НБХ-64	НБХ		3	1.1.10, 3.6.11, 3.6.18	4.2.1, 6.2.8
	Хулан	НДХ	2	3.6.7, 3.6.8	
	Лхагвадорж	ЭМГ	11	3.1.1, 3.1.2, 3.1.3, 3.1.4, 3.1.5, 3.1.6, 3.1.8, 3.1.9, 3.1.10, 3.1.11, 3.1.12	
	Хандмаа	ГБХЗХГ	5	3.5.1, 3.5.2, 3.5.3, 3.5.4, 3.5.5	1.3.5, 5.2.6,
	Хулан	ХХҮГазар	14	2.1.3, 3.6.1, 3.6.2, 3.6.3, 3.6.4, 3.6.5, 3.6.9, 3.6.12, 3.6.13, 3.6.14, 3.6.15, 3.6.17, 4.2.1, 6.2.3	4.1.2, 4.2.8

	Хандмаа	БСУГазар	20	3.2.1, 3.2.2, 3.2.3, 3.2.4, 3.2.5, 3.2.7, 3.2.8, 3.2.9, 3.2.10, 3.2.11, 3.4.6, 3.4.7, 3.4.8, 3.4.9, 3.4.10, 3.4.12, 3.4.13, 3.4.14, 3.4.15, 3.4.16	3.4.2,
	Болор-Эрдэнэ	Соёл, урлаг	3	3.4.1, 3.4.2, 3.4.11	
	Болор-Эрдэнэ	БТСГ	6	3.3.1, 3.3.2, 3.3.4, 3.3.5, 3.3.7, 3.3.8,	
ХЭЗХ-19	ХЭЗХ		7	1.2.1, 1.2.2, 1.2.4, 1.3.1, 1.3.2, 1.3.3, 1.3.4,	
		ШШГГ	1	1.3.8	
		Архив	2	1.2.5, 1.2.6,	
		ЦГазар	3	1.3.5, 1.3.6, 1.3.7,	
		УБХ	2	1.2.8, 1.2.9	
		ШША	1	1.3.9	
Цэргийн Штаб			3	1.4.1, 1.4.2, 1.4.3	
6	27		175		

ЗАРЦУУЛАХ ХӨРӨНГИЙН ТӨЛӨВЛӨЛТ /сая төгрөг/

№	Үйл ажиллагааны хөтөлбөр	Арга хэмжээний тоо	УТХО	ОНТөсөв	ОНХС	Хандив, хувийн хөрөнгө	Төсөл хөтөлбөр	Азийн хөгжлийн банк	ХЭДСан	Гадаад хөрөнгө	Нийт
1	Засаглалын хүрээнд	35	-	176.67	92.8	-					269.47
2	Эдийн засгийн хүрээнд	12	-	-	-	1000.0					1000.0
3	Нийгмийн бодлогын хүрээнд	61	493.65	833.5	122.3	100.0	134.5	1080.0	440.6		3204.55
4	Хүнс хөдөө аж ахуй, үйлдвэрлэлийн хүрээнд	25	725	373	20		70				1188.0
5	Байгаль орчин, аялал жуулчлал, уул уурхайн хүрээнд	20	20	27.5	25	20					92.5
6	Бүтээн байгуулалт, хөрөнгө оруулалтын хүрээнд	22	21365.1	-	1046.2	1000.0	-	6348.9	-	302,0	30062.2
	Дүн	175	22603.75	1410.67	1306.3	2120.0	204.5	7428.9	440.6	302,0	35816.72

ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭ, ДОТООД АУДИТЫН ХЭЛТЭС

2019 оны .... сарын ... өдөр

АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН 2016-2020 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ХӨТӨЛБӨРИЙН 2019 ОНД
ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АЖИЛ, АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

№	Зорилт	Арга хэмжээ	Хугацаа	Эх үүсвэр	2019 он		Хэрэгжүүлэх байгууллага
					Хүрэх түвшин үр дүнгийн үзүүлэлт	Төсөв (сая төг)	
НЭГ. ЗАСАГЛАЛЫН ХҮРЭЭНД							
<i>Тогтвортой, хариуцлагатай, ил тод төрийн албыг төлөвшүүлнэ.</i>							
1	1.1 Төрийн үйлчилгээний чанар хүртээмжийг сайжруулах	1.1.1 Аймаг, орон нутагт дутагдалтай байгаа нарийн мэргэжлийн боловсон хүчний дэлгэрэнгүй судалгааг гарган, төрийн албанд тогтвор суурьшилтай ажиллах нөхцлийг хангаж ажиллана.	I-Үү улирал	-	- Байгууллага бүр дутагдалтай боловсон хүчнийг хангах арга хэмжээ авч, дутагдалтай мэргэжилтний 75-аас доошгүй хувийг хангасан байна.	-	ТЗУХ Сумдын Засаг дарга
2		1.1.2 Төрийн албан хаагчийг холбогдох хууль, журмын дагуу сонгон шалгаруулж, төрийн албыг хууль бус томилгоогүй болгоно.	I-Үү улирал	-	- Төрийн байгууллагуудад томилгоотой холбоотой журам зааврыг хэрэгжүүлж, томилгооны зөрчлийн 90-ээс доошгүй хувийг арилгана.	-	ТЗУХ
3		1.1.3 Төрийн албан хаагчдыг орон сууцаар хангахад хуулийн хүрээнд хөнгөлөлттэй зээлийн баталгаа гаргаж, мөнгөн дэмжлэг үзүүлнэ.	I-Үү улирал	-	- Орон сууцаар хангахад дэмжлэг үзүүлсэн төрийн албан хаагчдын тоо урьд оноос 5 хувиар нэмэгдсэн байна.	-	ТЗУХ Сумдын Засаг дарга
4		1.1.4 Аймгийн шилдэг “Төрийн албан хаагч” шалгаруулах журам гаргаж жил бүр шалгаруулан тэдний нийгмийн баталгааг хангахад чиглэгдсэн дэмжлэг, урамшуулал олгодог болно.	I-Үү улирал	ОНТ	- Шилдэг төрийн албан хаагч шалгаруулах журмыг сурталчлан 21 хүртэл шилдэг төрийн албан хаагчийг шагнаан урамшуулж Шилдэг төрийн албан хаагчдын тоог 30 хүртэл хувиар нэмэгдүүлнэ.	25.0	ТЗУХ
5		1.1.5 Төрийн албан хаагчдыг гадаад, дотоодод туршлага судлуулж, мэргэшүүлэх сургалтад хамрагдах боломжийг нэмэгдүүлнэ.	I-Үү улирал	ОНХС	- Аймагт нэн шаардлагатай болон шилдэг тэргүүний төрийн албан хаагчдад санхүүгийн дэмжлэг	28.8	ТЗУХ Сумдын Засаг дарга

					үзүүлэн гадаад дотоодын сургалтанд хамруулж, сургалтанд хамрагдсан ТАХ-ын тоо өмнөх оноос 5 хувиар өссөн байна.		
6	1.1.6 Багийн Засаг дарга нарыг унаажуулах ажлыг үе шаттай шийдвэрлэнэ.	II-III улирал	ОНТ	- Багийн Засаг дарга нарын унааны судалгааг үндэслэн 5-аас доошгүй багийн Засаг даргыг унаажуулж багийн засаг дарга нарын унааны хангалтыг 80 хувьд хүргэнэ.	20.0	ТЗУХ Сумдын Засаг дарга	
7	1.1.7 Аймгийн төвд “Төрийн үйлчилгээний нэгдсэн төв”-ийг өргөтгөн ажиллуулж иргэд төрийн үйлчилгээг нэг дороос хөнгөн шуурхай авах нөхцөл боломжийг бүрдүүлнэ.	I-IV улирал	ОНХС	- Аймгийн төвд “Төрийн үйлчилгээний нэгдсэн төв”-ийн барилга засварын зураг төсвийн ажлыг хийлгэнэ	30.0	ТЗУХ ХОХБТХ	
8	1.1.8 Төрийн үйлчилгээг цахим хэлбэрт шилжүүлэх замаар иргэдэд ил тод, шуурхай, хүртээмжтэй, үйлчилгээг хүнд сурталгүй хүргэх, цахим засаглалыг бодитойгоор хэрэгжүүлнэ.	I-IV улирал	ОНХС	- Цахимаар иргэдэд хүргэдэг төрийн үйлчилгээний төрлийг, нэмэгдүүлж, үйлчилгээнд хамрагдсан иргэдийн тоо өмнөх оноос 20 хүртэл хувиар өсгөнө .	20.0	ТЗУХ Сумдын Засаг дарга	
9	1.1.9 Малчдыг аюулгүй орчинд ажиллаж, амьдрах, мэдээллээр хангаж, орон зайн тэгш бус байдлаас үл хамааран сум, багийнхаа үйл ажиллагаанд жигд оролцох боломжоор хангана.	I-IV улирал	ОНТ	- Малчдыг мэдээллээр хангаж, байгалийн аюулт үзэгдлээс урьчилан сэргийлэх арга хэмжээг авч , малчидтай 5-аас доошгүй удаа шууд холбогдон мэдээ, мэдээллээр хангаж ажиллана.	1,4	ТЗУХ ОБГ Сумдын Засаг дарга	
10	1.1.10 Төрийн үйл ажиллагаанд иргэд, иргэний нийгмийн байгууллага, мэргэжлийн холбоодын хяналтыг бий болгож, төрийн зарим чиг үүргийг гэрээгээр гүйцэтгүүлнэ.	I-IV улирал	-	- ТББ байгууллагуудтай гэрээ байгуулж, хамтарч ажилласан байна.	-	НБХ Сумдын Засаг дарга	
11	1.1.11 Жилд таваас доошгүй суманд аймгийн ЗДТГ болон хэлтэс, агентлаг төрийн үйлчилгээг явуулын байдлаар хүргэнэ.	II-III улирал	-	- Дэрэн, Цагаандэлгэр, Говь-Угтаал, Баянжаргалан суманд Төрийн үйлчилгээний нэгдсэн өдөрлөгийг зохион байгуулж тус үйлчилгээнд хамрагдсан иргэдийн тоог 30 хүртэл хувиар өсгөнө .	-	ТЗУХ	
12	1.1.12 Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах ажиллагаанд орон нутгийн ажиллах хүчний давуу байдлыг тооцож “Шилэн тендер шалгаруулалт” бодлого хэрэгжүүлнэ.	I-IV улирал	-	- Нийт зохион байгуулах худалдан авах ажиллагаанаас дотоодын давуу эрхийн зөрүү тооцох боломжтой тендерүүдийн 80-аас доошгүй хувьд дотоодын давуу эрхийн зөрүү тооцно. - Төлөвлөгдсөн тендер шалгаруулалтыг 100 хувь цахим хэлбэрээр зохион байгуулна.	-	ХОХБТХ ОНӨГ МХАУТ-ын салбар	

					- ТБОНӨХБАҮХАТ хуулийн шинэчлэлт, өөрчлөлтийг сурталчилна. - “Эх оронч худалдан авалтын жил”-ийн хүрээнд орон нутагт үйлдвэрлэсэн бараа, бүтээгдэхүүн, ажил, үйлчилгээг худалдан авч, хэрэглэхийг байгууллага, аж ахуйн нэгж, иргэдэд уриалсан Дундговь аймагт үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүний үзэсгэлэн худалдааг зохион байгуулна.		
13		1.1.13 Сумдтай онлайнаар видео хурал, сургалт хийх орчин бүрдүүлж, төрийн албаны шуурхай байдлыг хангана.	I-IV улирал	-	- Онлайн хурлыг улиралд 1-2 удаа зохион байгуулсан байна.	-	ТЗУХ
14		1.1.15 Гадаад харилцааг бүх чиглэлээр өргөжүүлнэ.	I-IV улирал	ОНХС	- Гадаад харилцаа, хамтын ажиллагаатай орнуудын хөрөнгө оруулалтын хэмжээ нэмэгдүүлж, - Төрийн албан хаагчдыг мэргэжил дээшлүүлэх сургалт, арга хэмжээнд хамруулна.	10,0	ТЗУХ
15		1.1.16 Аймаг орон нутгаа гадаадын улс орнуудад таниулах үйл ажиллагааг эрчимжүүлж Ази, Европын зарим улс орнуудтай шинээр харилцаа холбоо тогтоон хамтран ажиллана.	I-IV улирал	-	- Ази, Европын зарим улс хотуудтай хамтын харилцааг үргэлжлүүлэн, үйл ажиллагааны хүрээг өргөжүүлэн 1-2 орны хот, муж, аймагтай санамж бичиг, хамтын ажиллагааны гэрээ байгуулж нөхөрсөг уулзалт, арга хэмжээг 2-оос доошгүй удаа зохион байгуулна.	-	ТЗУХ
16	1.2 Хууль ёсыг бэхжүүлэх	1.2.1 Захиргааны ерөнхий хуулийн хэрэгжилтийг хангаж, шийдвэр гаргах үйл ажиллагаанд иргэд, олон нийтийн оролцоог хангасан тогтолцоог бэхжүүлж, иргэдийн эрхийг хангана.	II-IV улирал	-	- Хуулийн хэрэгжилт хангагдана.	-	ХЭЗХ ЗД-ын эрхлэх асуудлын хүрээний хэлтэс агентлаг сум
17		1.2.2 Иргэдэд үнэ төлбөргүй хууль зүйн туслалцаа, дэмжлэг үзүүлэхэд хууль хяналтын байгууллагуудын үйл ажиллагааг өргөжүүлж, ажлын уялдаа холбоо, төрөл, хэлбэрийг сайжруулна.	II-IV улирал	-	- Иргэдэд үнэ төлбөргүй хууль зүйн зөвлөгөө өгч, төлбөрийн чадваргүй сэжигтэн, яллагдагчид үнэ төлбөргүй хууль зүйн туслалцаа үзүүлнэ.	-	ХЭЗХ Хууль зүйн туслалцааны төв болон Хууль хяналтын байгууллагууд
18		1.2.4 Иргэд, олон нийтийн оролцоотой Авилгатай тэмцэх Үндэсний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж, бүх шатанд авлигаас ангид, ашиг сонирхлын	I, II улирал	ОНХС	- Сум, байгууллагын эрх бүхий албан тушаалтнуудыг чадавхжуулах сургалт зохион	4.0	ХЭЗХ Сумдын ЗДТГ хэлтэс

		зөрчилгүй ил тод, нээлттэй, итгэл даах байдлыг хангана.			байгуулж, мэдлэг чадвар сайжирна. - Бүх шатанд ашиг сонирхлын зөрчилгүй томилгоо хийгдэж, Ашиг сонирхлын, зөрчил үүссэн тохиолдолд мэдэгдэл, тайлбарыг тухай бүр гаргаж хэвшин, Авлигын эсрэг үйл ажиллагаа ил тод, нээлттэй болно.		агентлагийн Эрх бүхий албан тушаалтан
19		1.2.5 Төрийн архивыг зориулалтын шинэ барилгатай болгох, өргөжүүлэх асуудлыг судалж, орчин үеийн шаардлага хангасан тоног төхөөрөмжөөр ханган, үйлчилгээний чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.	II-IV улирал	ОНТ	- Архивын барилгын зураг, төсөв хийгдэж, газрын асуудлыг шийдвэрлэгдсэн байна. - Шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр хангагдсан байна.	3.8	ХЭЗХ Архивын тасаг
20		1.2.6 Архивын баримт бичгийн 90 хувийг цахим хэлбэрт шилжүүлж, мэдээллийн нэгдсэн систем бүрдүүлэх, төрийн архив, албан хэрэг хөтлөлтийн үйл ажиллагааг сайжруулна.	I-IV улирал	-	- 10-аас доошгүй хөмрөг үүсгэгч байгууллагын баримт цахим хэлбэрт шилжсэн байна.	-	ХЭЗХ Архивын тасаг
21		1.2.8 “Нэг иргэн, нэг бүртгэл” хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж, бүртгэлийн үйлчилгээнд техникийн дэвшилтэт технологид суурилсан үйлчлүүлэгчид мэдээллийг нээлттэй утасны автомат хариулагчаас авдаг программыг нэвтрүүлнэ.	I-IV улирал	-	- Сурталчилгааг идэвхжүүлж иргэд тусгай дугаараас мэдээлэл авч хэвшинэ. - Улсын бүртгэлийн нэгдсэн мэдээллийн сантай 7 сум холбогдсон байна.	-	ХЭЗХ УБХ
22		1.2.9 Улсын бүртгэлийн байгууллагын байр, үйлчилгээний танхимыг иргэдэд ойртуулах, өргөтгөх замаар үйлчилгээний чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.	II-IV улирал	-	- Иргэд, олон нийтэд “Нэг цэг”-ээс бүртгэлийн үйлчилгээг түргэн шуурхай хүргэж үйлчлүүлэгчдийн тоог өмнөх оноос 10 хувиар өсгөнө. - Иргэний үнэмлэх, гадаад паспортыг онлайн мэдээллийн санд хандаж цахимаар захиалах үйлчилгээг нэвтрүүлнэ.	-	ХЭЗХ УБХ
23	1.3 Гэмт хэрэгтэй тэмцэх, урьдчилан	1.3.1 Гэмт хэрэгтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх талаар хууль сахиулах байгууллагуудын уялдаа, хамтын ажиллагааг өргөжүүлж, соён гэгээрүүлэх зарим чиг үүргийг иргэний нийгмийн байгууллагаар гүйцэтгүүлж, гэмт хэргийн гаралтыг бууруулна.	I-IV улирал	-	- Гэмт хэргийн гаралт урьд оноос буурсан байх	-	ХЭЗХ Хууль сахиулах байгууллагууд
24		1.3.2 Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх үйл ажиллагааны зардлыг жил бүр хууль тогтоомжийн дагуу бодитой төлөвлөж, зарцуулалтын үр дүнг сайжруулна.	I-IV улирал	ОНТ	- Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх үйл ажиллагааны зардал өмнөх оноос нэмэгдүүлэн баталж, хууль тогтоомжийн хэрэгжилт хангагдсан байна.	60.0	Аймгийн ГХУСАЗЗ

25		1.3.3 Аймгийн хэмжээнд албан байгууллага, аж ахуйн нэгжийн хариуцлага, сонор сэрэмжийг дээшлүүлж, гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх үүрэг, оролцоог сайжруулж, иргэдийн өмчийн хулгайн болон гудамж талбайд үйлдэгдсэн гэмт хэрэг, зөрчлийг эрс бууруулна.	II-IV улирал	-	- Иргэдийн өмчийн хулгайн болон гудамж талбайд үйлдэгдсэн гэмт хэрэг, зөрчлийг бууруулна.	-	Аймгийн ГХУСАЗСЗ Бүх шатны Засаг дарга албан байгууллага аж ахуй нэгжийн удирдлага
26		1.3.4 “Архигүй Дундговь” хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж архидалтгүй орчин бүрдүүлэхэд чиглэсэн иргэд болон иргэний нийгмийн байгууллагын үйл ажиллагааг дэмжинэ.	I-IV улирал	-	- “Архидалтгүй аймаг Дундговь” дэд хөтөлбөрийг төрийн болон ТББ-уудтай хамтран хэрэгжүүлж, согтуугаар үйлдэгдсэн гэмт хэрэг, зөрчил буурсан байна.	-	Сумдын ГХУСАЗСЗ Хуулийн байгууллагууд Мэргэжлийн ТББ ЭМГ АА нийгэмлэг
27		1.3.5 Гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх, хүүхдийг гэмт хэрэг, осол, зөрчилд өртөхөөс урьдчилан сэргийлэх үйл ажиллагаанд бүх шатны төрийн болон төрийн бус байгууллагуудыг татан оролцуулж, салбар дундын байгууллагуудын хамтын ажиллагаа, үүрэг хариуцлагыг сайжруулна.	II-IV улирал	-	- Гэр бүлийн хүчирхийллээс үүдэлтэй болон бусад хэлбэрийн хүүхдийн эрхийн зөрчил буурсан байна.	-	ГБХЗХГ БСУГ Сумдын Засаг дарга нар
28		1.3.6 Сумдын хэсгийн төлөөлөгч, цагдаа нарыг мэдээллийн сүлжээнд холбох, алба хаагчдыг унаажуулах, согтуурал хэмжигч багаж, бэлэн бус торгуулийн системийг цагдаагийн үйл ажиллагаанд бүрэн нэвтрүүлэх асуудлыг үе шаттай шийдвэрлэж, цагдаагийн байгууллагын ажил үйлчилгээг түргэн шуурхай, иргэдэд чирэгдэлгүй хүргэх нөхцөлийг бүрдүүлнэ.	I-IV улирал	-	- 6-аас доошгүй сумын Цагдаагийн хэсгийг согтуурал хэмжигч багажаар хангаж, зарим сумдын цагдааг унаажуулах асуудлыг үе шаттай шийдвэрлэнэ. - Сумдын хэсгийн төлөөлөгч, цагдаа нар мэдээллийн сүлжээнд холбогдсон байна.	-	ЦГ Сумдын ИТХ Засаг дарга
29		1.3.7 Мал сүргийг хамгаалах, мал хулгайлах гэмт хэрэгтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэхэд чиглэсэн малчдын бүлэг, нөхөрлөлийн үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлж малын хулгайн гэмт хэргийн гаралтыг бууруулна.	II, IV улирал	-	- Малчдын бүлэг нөхөрлөлийн дарга нарыг чадавхжуулах бүсчилсэн сургалтыг зохион байгуулж, үйл ажиллагаа нь идэвхжүүлэн малын хулгайн гэмт хэргийн гаралтыг бууруулна .	-	ЦГ Сумдын Засаг дарга ИТХ Малчдын бүлэг нөхөрлөл
30		1.3.8 Иргэний нийгмийн байгууллагууд болон мэргэжлийн байгууллагуудтай хамтран ялтан, хоригдогчдод төрөл бүрийн мэргэжил, чадамжтай болгоход чиглэсэн орчин бүрдүүлэн, сургалт зохион байгуулж тэднийг нийгэмшүүлэх, ажил мэргэжлийн чиг баримжаатай болгох арга хэмжээг үе шаттай хэрэгжүүлнэ.	II, IV улирал	-	- Мэргэжлийн сургалтанд ашиглах тоног төхөөрөмжийг нэмэгдүүлж, 8 ялтныг мэргэжлийн чиг баримжаатай болгоно.	-	ШШГА
31		1.3.9 Шүүхийн шинжилгээний албанд криминалистикийн болон шүүх эмнэлгийн	II, IV улирал	ОНТ	- ШША-ны албаны машиныг шаардлагатай хэрэгслээр	30.4	ХЭЗХ ШША

		лабораторийн шаардлагатай тоног төхөөрөмж, хэрэгслээр хангахад дэмжлэг үзүүлж, мэргэжлийн шаардлагад нийцүүлэн тоноглон машинтай болгох асуудлыг судалж, шийдвэрлэнэ.			тоноглож, үйл ажиллагааны шуурхай бэлэн байдлыг хангана.		
32	1.4 Батлан хамгаалах	1.4.1 Батлан хамгаалах хууль тогтоомжийг сурталчлах, хэрэгжүүлэх ажлыг орон нутагт зохион байгуулж, хэрэгжилтэд нь хяналт тавина.	I-Үү улирал	ОНТ	- Шинээр батлагдан гарч байгаа хуулиудыг сурталчилан хэрэгжүүлнэ.	3.0	Аймгийн ЦШ
33		1.4.2 Дайчилгааны төлөвлөгөөг тодотгож, баталгаажуулах, даалгаваржуулах, дайчилгааны бэлтгэл нөөцийн бүрэлдэхүүний сургалтыг зохион байгуулна.	II-Үү улирал	ОНТ	- Сумд Улсын болон цэргийн дайчилгааны төлөвлөгөөг тодотгож, баталгаажуулан, даалгаврыг бүрэн хэрэгжүүлэх нөхцөл бүрдүүлнэ. - ДБНБ-ний 1 дүгээр зэргийн бэлтгэл үүрэгтнүүдийн цэргийн бэлтгэл сургалтыг зохион байгуулна.	2.0	Аймгийн ЦШ
34		1.4.3 Орон нутгийн хамгаалалтын тогтолцоог бүрдүүлэхэд чиглэсэн удирдлага, зохион байгуулалтын арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.	I-Үү улирал	ОНТ	- Дайчилгааны даалгаврын дагуу бие бүрэлдэхүүн, техник хэрэгсэлийн бэлтгэлийг 90 хувьд хүргэнэ.	2.0	Аймгийн ЦШ
35		1.4.4 Гамшгаас хамгаалах иж бүрэн сургууль болон команд штабын сургууль, Засаг даргын нэрэмжит гамшгаас хамгаалах бэлэн байдлын үзлэгийг зохион байгуулахад дэмжлэг үзүүлнэ.	II улирал	ОНТ	- ОБЕГ-аас Аймгийн төвд команд штабын сургалт 1 суманд ГХИБС, 2 суманд ГХКШС, 3 суманд ГХБҮ тус тус зохион байгуулна.	29.07	ОБГ

ХОЁР . ЭДИЙН ЗАСГИЙН ХҮРЭЭНД

Эдийн засгийн үр ашгийг нэмэгдүүлж, өрсөлдөх чадварыг сайжруулан 21 аймгийн дундаас дээш төвшинд хүргэнэ.

36	2.1 Эдийн засаг	2.1.1 Сайнцагаан суманд 6, Эрдэнэдалай суманд 2, бусад сум тус бүр 1 нийт 21 жижиг дунд үйлдвэр байгуулж үйл ажиллагааг жигдрүүлнэ. /Сүү сүүн бүтээгдэхүүн, мах махан бүтээгдэхүүн, барилгын материал, мод модон бүтээгдэхүүн, малын гаралтай түүхий эд боловсруулах гэх мэт/	I-Үү	Хувийн хэвшил	- 3 үйлдвэрийн бүтээн байгуулалтын ажил эхэлсэн байна.	1,000.0	ХОХБТХ
37		2.1.2 Шинээр бизнес эрхлэгч татвар телегчдийг учирч болзошгүй эрсдлээс хамгаалах, татвар төлөх нийгмийн сэтгэл зүйг төлөвшүүлэх, бизнес эрхлэгч, аж ахуй нэгж байгууллага, иргэнд сургалт сурталчилгааг үе шаттай явуулна.	I-Үү улирал	-	- Өндөр эрсдэлтэй аж ахуйн нэгж байгууллага, иргэний тоо 13 хувиар бууруулна.	-	ТХ
38		2.1.3 Үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэх хүсэлтэй иргэдэд хөнгөлөлттэй зээл олгож, нөхөрлөл, хоршоо, жижиг дунд үйлдвэрлэлийг дэмжих замаар ажлын байрыг нэмэгдүүлэн	I-Үү улирал	-	- Ажилгүйдлийн төвшинг 0.1-оос доошгүй функтээр бууруулна.	-	ХХААГ ХХҮГ

		ажилгүйдлийн төвшинг 0.2-оос доошгүй функтээр бууруулна.					
39		2.1.4 Орон нутагт хөрөнгийн зах зээл, бичил санхүүгийн үйл ажиллагааг хөгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлнэ.	I-Үү улирал	-	- 6 ХЗХоршоо, 4 ХК, 7 Даатгалын салбарын үйл ажиллагаа сайжруулах талаар хяналт, шалгалтыг 2 удаа зохион байгуулж арга зүйн туслалцаа үзүүлнэ .	-	СТСХ
40		2.1.6 Төрийн болон орон нутгийн өмчийн ашиглалтыг сайжруулж үр ашгийг дээшлүүлэхэд орон нутгийн өмчит үйлдвэрийн газруудын удирдлагын менежмент, үүрэг хариуцлагыг тодорхой болгоно.	I-Үү улирал	-	- Орон нутгийн өмчит үйлдвэрийн 4 газартай гурвалсан гэрээ байгуулж, өмч ашиглалтыг сайжруулж, алдагдлыг 3 хувиар бууруулна.	-	ХОХБТХ ОНӨГ
41		2.1.7 Аймагт ашиглалтгүй байгаа орон нутгийн өмчийн барилга, байгууламжийг эдийн засгийн эргэлтэд оруулна.	I-Үү улирал	-	- Орон нутгийн хөрөнгийн борлуулалтын орлогыг өмнөх оноос 10 хувиар нэмэгдүүлнэ.	-	ХОХБТХ ОНӨГ
42		2.1.8 Аймгийн төвийн газар ашиглалтыг сайжруулж, газрыг эдийн засгийн эргэлтэд оруулах, газрын дуудлага худалдаа, газрын төлбөрөөс орон нутгийн төсөвт орох орлогын хэмжээг нэмэгдүүлнэ.	I-Үү улирал	-	- Орон нутгийн төсөвт газрын төлбөрөөс 180 сая төгрөг, газрын дуудлага худалдаанаас 30 сая төгрөг төвлөрүүлнэ.	-	ХОХБТХ ГХБХБГ
43		2.2.1 Төсвийн сахилга батыг сайжруулж, тэвчиж болох зардлыг танах, хэмнэлтийн горимд шилжүүлэх замаар төсвийн өр авлагагүй ажиллана.	I-Үү улирал	-	- Төсөв хэмнэгдсэн байна. - Төсвийн өр, авлагагүй байна.	-	СТСХ сумдын Засаг дарга нар
44	2.2. Төсөв санхүү	2.2.2 Төсвийн зарцуулалтад тавих хяналт, шинжилгээ, үнэлгээний ажлыг иргэд, төрийн бус байгууллагуудын оролцоотой гүйцэтгүүлж, шилэн дансны тогтолцоог бүрэн хэрэгжүүлнэ.	I-Үү улирал	-	- Ард иргэдэд нээлттэй ил тод ажиллаж - Шилэн дансанд хуулийн хугацаанд холбогдох мэдээллийг байршуулан шилэн данс хөтлөлтийн хэрэгжилтийг өмнөх оноос 5 хувиар нэмэгдүүлнэ.	-	СТСХ
45		2.2.3 Орон нутгийн өмчийн нэгдсэн бүртгэлийг Төрийн болон орон нутгийн өмчийн удирдлагыг мэдээлжүүлэх системд бүрэн оруулж баяжуулах, түүний ашиглалтыг сайжруулах, бүртгэлээр хяналт тавина.	I-Үү улирал	-	- Орон нутгийн өмчит 144 байгууллагын өмчийн нэгдсэн бүртгэлийн онлайн системд баяжилт хийж, бүртгэлд хяналт тавьж өмчийн бүртгэлийн зөрчилгүй ажиллаж төрийн өмчийн ашиглалт хадгалалт, хамгаалалт сайжирна.	-	ОНӨГ

46		2.2.4 Орон нутгийн төсвийн орлогын төлөвлөгөөг жигд ханган биелүүлж, татварын бааз суурийг өргөжүүлж орлогыг жил бүр нэмэгдүүлнэ.	I-Үү улирал	-	- Орлогын төлөвлөгөөг - Нийт дүнгээр 100 хувь - Нэр төрлөөр 90 хувь - Татварын баазыг 5 хувьд хүргэнэ.	-	ТХ
47		2.2.5 НӨАТ-ын хууль /шинэчэлсэн найруулга/ урамшууллын системийн хүрээнд e-barimt.mn сайтыг хэрэглэгчдэд бүрэн ашиглах ажлыг зохион байгуулж, бизнес эрхлэгчдийг e-barimt.mn-д бүрэн хамруулна.	I-Үү улирал	-	- НӨАТ суутган төлөгч бус аж ахуйн нэгж 80 хувь - Иргэн 60 хувь хамруулна.	-	ТХ

ГУРАВ. НИЙГМИЙН БОДЛОГЫН ХҮРЭЭНД

Иргэдийн эрүүл аюулгүй орчинд сурч хөгжих, ажиллаж амьдрах таатай орчин нөхцлийг бүрдүүлж, нийгмийн үйлчилгээнд тэгш хүртээмжтэй хамрагдах боломжийг бий болгох замаар хүний хөгжлийг хангаж, нийгмийн баталгааг нь сайжруулна.

48	3.1. Эрүүл мэнд	3.1.1 Иргэдийг халдварт болон халдварт бус өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх үзлэгт жилд нэг удаа хамруулж, В,С Вирусийн илрүүлэлт, эмчилгээг сайжруулж, зонхилон тохиолдох хавдрын өвчлөлийг бууруулна.	III-Үү улирал	УТ ОНХС	- ХБӨ-ний эрт илрүүлэг үзлэгийн хамрагдалтыг 75-аас доошгүй хувьд, хавдрын өвчлөлийн эрт илрүүлэлтийг 5 хувиар нэмэгдүүлж, элэгний В, С вирусийн илрүүлэг шинжилгээнд зорилтот насны иргэдийн 60-аас доошгүй хувийг хамруулна. - “Сүрьеэгүй Дундговь” хөтөлбөрийг батлуулан хэрэгжүүлнэ.	40.0 5.5	ЭМГ
49		3.1.2 Эх хүүхдийн эрүүл мэндийг хамгаалах чиглэлээр “Нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн үндэсний хөтөлбөр”-ийг хэрэгжүүлэн, хүүхдийн эндэгдлийн шалтгааныг судлан, оношилгоо эмчилгээг сайжруулж, нялхсын эндэгдлийг бууруулна.	I-Үү улирал	УТ	- Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн хувиар - Хүүхдийн эндэгдлийн түвшинг улс, аймгийн дунджаас бууруулсан байна.	0.9	НБХ ЭМГ
50		3.1.3 Нэгдсэн эмнэлэг, сум, өрхийн Эрүүл мэндийн төвүүдийн гамшиг осол, онцгой байдал, шинэ сэргэж буй халдварын үеийн эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний бэлэн байдлыг хангуулж, нөөцийг бүрдүүлнэ.	I-Үү улирал	УТ	- Гамшиг осол, онцгой байдал, шинэ сэргэж буй халдварын үеийн эмнэлгийн тусламж үйлчилгээний бэлэн байдал хангагдаж, нөөц бүрдүүлэлтийг 65 хувьд хүргэнэ.	1.5	ЭМГ
51		3.1.4 Эрүүл мэндийн байгууллагуудад цахим эрүүл мэндийн төслийг хэрэгжүүлэн, үйлчлүүлэгчдийн эрүүл мэндийн үйлчилгээ авах шат дамжлага, чирэгдлийг бууруулж, мэдээлэл технологийн программ хангамжийг сайжруулна.	I-Үү улирал	УТ	- Сумдын ЭМТ-үүдийг компьютероор хангана.	19.5	ЭМГ
52		3.1.5 Сум, өрхийн Эрүүл мэндийн төвүүд, Нэгдсэн эмнэлгийн эмчилгээ оношлогооны чадавхийг сайжруулахад нэн шаардлагатай орчин үеийн тоног төхөөрөмжөөр хангана.	I-Үү улирал	УТ	- Өндөршил сумын Эрүүл мэндийн төвийг эмэгтэйчүүдийн оношлогооны аппаратаар хангана.	55.0	НБХ ЭМГ

53	3.1.6 Сум, өрхийн эрүүл мэндийн төвүүдэд зөөврийн зүрхний цахилгаан бичлэг, ЭХО аппарат бүхий мобайл технологийг нэвтрүүлж, хоёрдогч шатлалын эмнэлгээс цаг алдалгүй зөвлөгөө авах боломжийг бүрдүүлнэ.	I-IV улирал	УТ	- 2 сумын эмнэлгийг хангана.	20.0	ЭМГ Сумдын Засаг дарга
54	3.1.8 Сум, өрхийн Эрүүл мэндийн төвүүд, Нэгдсэн эмнэлэгт автомашины парк шинэчлэлт хийж, багийн эмчийн унааны асуудлыг үе шаттайгаар шийдвэрлэнэ.	I-IV улирал	УТ	- Сайхан-овоо, Цагаандэлгэр сумын ЭМТ-ийг түргэний авто машинаар хангана.	62.0	ЭМГ Сумдын Засаг дарга
55	3.1.9 Төрөөс эмийн талаар баримтлах бодлогыг хэрэгжүүлэн иргэдэд эмийн зохистой хэрэглээг төлөвшүүлэх, жороор олгож хэвшүүлэх, зайлшгүй шаардлагатай эмийн хангалтыг нэмэгдүүлэн, эмийн санд тавих хяналтыг сайжруулна.	I-IV улирал	УТ	- Эмнэлэг, Эрүүл мэндийн төвүүд болон эмийн сан, эмийн эргэлтийн сангуудад цахим жор олгох ажлыг тогтмолжуулна. - Эмийн сангуудад 1-ээс доошгүй удаа хяналт шалгалт хийж, зайлшгүй шаардлагатай эмийн хангалтыг 90 хувьд хүргэнэ.	0.250	НБХ ЭМГ
56	3.1.10 Төрийн болон төрийн бус байгууллага, хувийн хэвшил, иргэдийн идэвхи оролцоог нэмэгдүүлэн салбар дундын хамтын ажиллагааг сайжруулж “Эрүүл хот, сум, баг, байгууллага, өрх, иргэд”-ийг бий болгох “Эрүүл иргэнтэй Дундговь” аймгийн дэд хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.	I-IV улирал	Төсөл хөтөлбөр	- “Эрүүл иргэнтэй Дундговь” аймгийн дэд хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ. - “Эрүүл мэндийг дэмжигч сум, баг, өрх, иргэд”-ийн тоог нэмэгдүүлнэ.	5.0	НБХ ЭМГ
57	3.1.11 Явуулын тусламж үйлчилгээгээр алслагдсан сум баг, малчин иргэдийг эрүүл мэндийн урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамруулна.	II-III улирал	Төсөл хөтөлбөр	- 15 суманд явуулын амбулаторийн үзлэг зохион байгуулна.	9.5	ЭМГ
58	3.1.12 Иргэдэд эрүүл мэндийн боловсрол олгох мэдээлэл, сургалт сурталчилгааг эрчимжүүлж, эрүүл зан үйл, хандлага, дадлыг төлөвшүүлэх, энэ чиглэлээр гаргасан шинэ санал санаачилгыг дэмжинэ.	I-IV улирал	УТ	- Иргэдэд эрүүл мэндийн боловсрол олгох мэдээлэл, сургалт сурталчилгааг өнгөрсөн оноос 15 хувиар нэмэгдүүлнэ.	3.5	ЭМГ Сумын ЭМТ
59	3.1.13 Олгойн говийн ундны усны эх үүсвэрт ашиглалтын цооног, гүний худаг шинээр гаргаж, ундны усны төлөвлөгөөг боловсруулан хэрэгжилтийг ханган ажиллаж усыг зохистой хэрэглэх, ашиглах боломжийг бүрэн шийдвэрлэх арга хэмжээ авч, гадаадын төсөл хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ.	I-IV улирал	-	- Зураг, төсвийг боловсруулан хүлээн авна.	-	ХОХБТХ Дундговь-Ус ОНӨҮГ

60	3.2 . Боловсрол	3.2.1 Сургалтын үйл ажиллагаа бэлтгэж, төлөвлөхөд дэмжлэг үзүүлэх зорилгоор аймгийн төвийн сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллагуудад “Ээлжийн багш” ажиллуулах боломжийг судлан, хамран сургалтыг нэмэгдүүлнэ.	IY улирал	-	- СӨБ-ын хамран сургалтыг 3 хувиар нэмэгдүүлнэ.	-	НБХ БСУГ Сайнцагаан сумын ЗДТГ
61		3.2.2 Аймгийн төвийн цэцэрлэгүүдийг компьютераар ханган, сургуулийн өмнөх боловсролын үйл ажиллагааг дэмжиж ажиллана.	IY улирал	-	- 2-оос доошгүй цэцэрлэгийг компьютержүүлэх асуудлыг холбогдох байгууллагуудад хандаж шийдвэрлүүлнэ.	-	НБХ БСУГ Сумдын ЗДТГ
62		3.2.3 “Оюун ухааны олимпиад”-ыг сургуулийн өмнөх болон ерөнхий боловсролын сургуулиудын дунд жил бүр зохион байгуулна.	IY улирал	ОНТ	- Цэцэрлэгийн бэлтгэл бүлгийн суралцагчдын 20 хувийг оролцуулна. - Бага ангийн сурагчдын дунд STEM сургалтын хэрэглэгдэхүүн ашиглан уралдаан зохион байгуулна.	1.0	НБХ БСУГ
63		3.2.4 Математик болон байгалийн ухааны хичээлийн сургалтын чанарыг сайжруулах чиглэлээр аймгийн дэд хөтөлбөр боловсруулан хэрэгжүүлж, туршилтат хичээл явуулах боломжийг бүрдүүлнэ.	I-IY улирал	Азийн хөгжлийн банк	- Математик болон байгалийн ухааны хичээлийн сургалтын орчныг сайжруулан лабораторийн ашиглалтыг 80 хувьд хүргэнэ.	80.0	НБХ БСУГ
64		3.2.5 “Ахлах сургууль” хөгжүүлэх хөтөлбөр хэрэгжүүлж, сургуулийн бүтэц хэв шинж, байршлыг оновчтой тодорхойлон, сургуулиудыг байгалийн ухаан, гадаад хэл, урлаг, спортын төрөлжсөн сургалттай болгоно.	I-IY улирал	ОНТ	- Сайнцагаан, Эрдэнэдалай, Дэлгэрхангай, Гурвансайхан сумдын ЕБС-ийн “Ахлах сургууль” хөгжүүлэх хөтөлбөрийг үндэслэн аймгийн ахлах сургуулиудын төрөлжсөн сургалтын чиглэлийг тодорхой болгож, орчинг бүрдүүлнэ.	10.0	НБХ БСУГ Сайнцагаан Эрдэнэдалай Дэлгэрхангай Гурвансайхан сумдын ЗДТГ
65		3.2.7 “Насан туршийн боловсролын төв”-ийн үйл ажиллагаа, чанар хүртээмжийг сайжруулж, сурах бичиг, хэрэглэгдэхүүн, сурах орчныг сайжруулна.	I улирал	-	- НТБТ-ийн сурах бичиг, хэрэглэгдэхүүний хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.	-	НБХ БСУГ Сумдын ЗДТГ
66		3.2.8 Ахмад настан, залуучууд, хүүхэд багачуудын гурван үеийн алтан хэлхээг бэхжүүлэх ажлыг монгол ёс заншил, уламжлалд тулгуурлан хэрэгжүүлнэ.	III улирал	ОНТ	- Сурагчдад чиглэсэн 2-оос доошгүй ажлыг зохион байгуулна.	2.0	НБХ БСУГ ГБХЭХГ

67		3.2.9 ЕБС-ийн сурагчдад зориулан ажил, мэргэжлээ болон суралцах сургуулиа зөв сонгох, их, дээд сургуульд элсэн суралцахад нь дэмжлэг, мэргэжлийн зөвлөгөө үзүүлэх “Их, дээд сургууль”-иудын өдөрлөг жил бүр зохион байгуулна.	II улирал	ОНХС	- ЕБС төгсөгчдөд зориулсан “Их дээд сургуулиудын өдөрлөг”-т төгсөгчдийг хамруулна.	2.0	НБХ БСУГ ГБХЭХГ ХХУГ
68		3.2.10 “Хүүхдэд ээлтэй дотуур байр” хөтөлбөр боловсруулж хэрэгжүүлнэ.	I-IV улирал	-	- Хөтөлбөрийн хүрээнд сургуулийн дотуур байранд суух хүсэлтэй суралцагчдыг 100 хувь хамруулна - дотуур байрны орчин нөхцөлийг сайжруулна.	-	НБХ БСУГ Сумдын ЗДТГ
69		3.2.11 Аймагт шаардлагатай боловсон хүчнийг бэлтгэх, цаашид сургаж хөгжүүлэхэд зориулж “Боловсролын хөгжлийн сан” байгуулж ажиллана.	I-IV улирал	-	- “Боловсролын хөгжлийн сан”-г бүрдүүлнэ.	-	НБХ
70	3.3 Биеийн тамир, спорт	3.3.1 Аймгийн төвд Спорт цогцолбор байгуулж, спортын тоног төхөөрөмжөөр үе шаттайгаар хангана.	I-IV улирал	УТ	- Зураг төсвийг батлуулна. - Спорт цогцолбор барих газрыг шийдвэрлүүлнэ. - Тоног төхөөрөмжийн хангалт нэмэгдэнэ.	3.0	НБХ БТСГ
71		3.3.2 Аймгийн төвд хөнгөн атлетикийн болон хөл бөмбөгийн стандартын ногоон талбай байгуулна.	I-IV улирал	УТ	- Байгууламжийн ажлын 50 хувь хийгдсэн байна.	250.0	НБХ БТСГ
72		3.3.4 Аймгийн тэргүүлэх спортын төрлийг тодорхойлон аймгийн өсвөр үеийн шигшээ багийг байгуулж, дэмжлэг үзүүлнэ.	I-IV улирал	ОНТ	- Хүүхдийн спортын 6 дугаар их наадамд өсвөр үеийн шигшээ багийн тамирчдыг спортын 6-8 төрлөөр оролцуулна.	18.0	НБХ БТСГ
73		3.3.5 Спортын холбоод болон спорт хамтлагийн үйл ажиллагааг дэмжиж, хамтран ажиллана.	I-IV улирал	ОНТ	- Спортын холбоод болон хамтлагуудтай хамтран 2-оос доошгүй арга хэмжээг зохион байгуулна.	3.0	БТСГ Спорт холбоод Сумдын Засаг дарга
74		3.3.7 Биеийн тамир, спортын газарт чийрэгжүүлтийн танхим байгуулан, шаардлагатай тоног төхөөрөмжөөр хангагдахад дэмжлэг үзүүлнэ.	I-IV улирал	ОНТ	- Чийрэгжүүлэлтийн танхимын үйл ажиллагаа тогтмолжсон байна. - Өсвөрийн шигшээ багийн тамирчдын бэлтгэл сургуулилтыг танхимаар хангана.	2.5	БТСГ
75		3.3.8 Биеийн тамир, спортын салбарын дотоод болон гадаад харилцаа тогтооход дэмжиж ажиллана.	I-IV улирал	ОНТ	- Тамирчид багш, дасгалжуулагч нарыг гадаад улсад зохион	10.0	БТСГ

					байгуулагдаж буй тэмцээн уралдаанд оролцуулна.		
76	3.4. Соёл, урлаг	3.4.1 Соёл, урлагийг 2017-2020 онд хөгжүүлэх аймгийн бодлого боловсруулан хэрэгжүүлнэ.	I-IV улирал	-	- Төлөвлөгөө гарган хэрэгжүүлнэ.	-	НБХ БСУГ Сумдын Засаг дарга
77		3.4.2 Монгол Улсын Гавьяат жүжигчин, Зууны манлай, Алдарт уртын дуучин Ж.Дорждагвын мэндэлсний 115 жилийн ойг тохиолдуулан “3000 уртын дуучид, морин хуурчид”-ын наадам хийж, түүний нэрэмжит өсвөрийн уртын дуучдын улсын уралдааныг зохион байгуулна.	I-III улирал	ОНТ ОНХС Хандив төсөл хөтөлбөр	- 3000 уртын дуучид, морин хуурчдын наадам зохион байгуулна.	50.0 30.0 100.0 120.0	НБХ БСУГ ТХДЖТ ТТХТ Сумдын Засаг дарга
78		3.4.6 Байгалийн задгай театруудын менежментийг сайжруулж, аймаг, бүс, улсын болон олон улсын чанартай урлаг соёлын арга хэмжээг мэргэжлийн байгууллагуудтай хамтран зохион байгуулж, соёлын бүтээлч үйлдвэрлэлийг хөгжүүлнэ.	III улирал	ОНХС	- Урлаг соёлын 1 арга хэмжээ зохион байгуулна.	30.0	НБХ БСУГ ТХДЖТ ТТХТ Сумдын Засаг дарга
79		3.4.7 Морин хуур, уртын дууны сургагч багш нарыг бэлтгэн, сургалт явуулж, морин хуурын хамтлаг, уртын дууны чуулга байгуулан, дуу хуураа өвлүүлэн хөгжүүлнэ.	I-III улирал	ОНТ	- Сумдад морин хуурын хамтлаг, уртын дууны чуулга байгуулна.	1.0	НБХ БСУГ ТХДЖТ ТТХТ Сумдын Засаг дарга
80		3.4.8 Хүүхэд бүрийн авьяас билгийг нээн хөгжүүлж, хүүхдийн шинэ уран бүтээлүүдийг туурвин, нийтийн хүртээл болгоно.	II-IV улирал	ОНТ	- 3 шинэ уран бүтээл туурвина.	3.0	НБХ БСУГ ТХДЖТ ТТХТ
81		3.4.9 Аймгийн нийт нутаг дэвсгэрт орших түүх соёлын үл хөдлөх дурсгалуудыг харьяалах сумдын хамгаалалтад авахуулан, хадгалалт хамгаалалтыг нь сайжруулна.	II-III улирал	ОНТ	- 5 сумын нутагт орших түүх соёлын үл хөдлөх дурсгалуудын хадгалалт хамгаалалтад хяналт үнэлгээ хийнэ.	0.7	НБХ БСУГ МХГ Музей Сумдын Засаг дарга
82		3.4.10 “Байгууллагын цэцэрлэг”-ийг байгуулах санал санаачилгыг дэмжиж ажиллана.	I-IV улирал	-	- Гарсан санал санаачилгыг дэмжинэ.	-	НБХ БСУГ
83		3.4.11 Соёл урлагийн байгууллагууд, ЕБС, СӨБ-д ажиллаж байгаа мэргэжлийн бус хөгжмийн багш нарыг аймгийн бодлогоор мэргэжлийн их, дээд сургуульд суралцуулан, орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажиллуулан боловсон хүчний хангалтыг нэмэгдүүлнэ.	II-IV улирал	-	- Үргэлжлүүлэн суралцуулна.	-	НБХ БСУГ Сумдын Засаг дарга

84		3.4.12 “Өрх бүр угийн бичгээ хөтөлцгөөе” аяныг өрнүүлэн, гэрчилгээ олгоно.	I-IV улирал	-	- Угийн бичгээ хөтөлсөн өрхийн тоо нэмэгдсэн байна.	-	НБХ БСУГ Музей Сумдын Засаг дарга
85		3.4.13 Дундговь аймгийн үүсэл хөгжлийн тухай түүхийн ном бүтээнэ.	I-IV улирал	ОНТ	- Номонд оруулах материалын судалгаа хийж цуглууна.	10.0	НБХ БСУГ ТНС ХОХБТХ
86		3.4.14 Музейд үзмэр сэргээн засварлах орчин нөхцөлийг бүрдүүлэн, дохиолол хамгаалалтын тоног төхөөрөмжийг шинэчилж, олон улсын стандартад нийцүүлэн, соёлын биет өвийн хадгалалт хамгаалалтыг сайжруулна.	I-IV улирал	ОНТ	- Сэргээн засварлах орчин нөхцөлийг бүрдүүлнэ.	1.0	НБХ БСУГ Музей
87		3.4.15 Аймгийн Төв номын санд ном сэлбэн засах, гэр бүлийн, танин мэдэхүйн танхимуудыг шинээр байгуулан, ном хэвлэлийн хадгалалтыг сайжруулж, үйлчилгээний таатай орчныг бүрдүүлнэ.	I-IV улирал	ОНТ	- Камерын дуран суурилуулна.	0.5	НБХ БСУГ ТНС
88		3.4.16 Сум, сургуулийн номын сангуудад “Цахим номын сан” бий болгож, дуудлагын номын сангийн үйлчилгээг нэвтрүүлнэ.	I-IV улирал	ОНТ	- ЕБС-ийн номын сангийн цахимжуулалтыг 70 хувьд хүргэнэ.	0.8	НБХ БСУГ ТНС Сумдын ЗДТГ
89	3.5. Гэр бүл, хүүхэд, залуучууд	3.5.1 “Гэр бүлийн хөгжил, хамгааллыг дэмжих” аймгийн хөтөлбөр боловсруулж хэрэгжүүлнэ.	I-IV улирал	-	- “Гэр бүлийн хөгжил, хамгааллыг дэмжих” аймгийн хөтөлбөрийг батлуулан, хэрэгжүүлнэ.	-	НБХ ГБХЗХГ Сумдын Засаг дарга
90		3.5.2 Хүүхдийн хөгжил, оролцоо хамгааллын үйлчилгээний нэр төрлийг нэмэгдүүлнэ.	II улирал	ОНХС	- Аймгийн хүүхдийн чуулган зохион байгуулна.	8.0	НБХ ГБХЗХГ ЭМГ ЦГ НЭ БСУГ Сумдын Засаг дарга
91		3.5.3 Өсвөр үе, залуучуудын хөгжил, оролцооны хөтөлбөр боловсруулж, залуучуудын чуулганыг 2 жил тутамд зохион байгуулна.	III улирал	ОНХС	- Засаг даргын ивээл дор аймгийн Залуучуудын анхдугаар чуулган зохион байгуулна.	15.0	НБХ ГБХЗХГ Сумдын Засаг дарга
92		3.5.4 Хүүхэд залуучуудын амралт,чөлөөт цагийг зөв боловсон өнгөрүүлэх орчин нөхцөлийг сайжруулна.	II-III улирал	ОНХС	- “Бүрдийн уянга” зуслагийн хашааг шинэчилнэ.	30.0	НБХ ГБХЗХГ
93		3.5.5 “Говийн бүсийн хүчирхийллийн эсрэг төв”-ийн үйл ажиллагааг тогтмолжуулж, гэр бүл, хүүхдийн хамгаалагдах орчныг сайжруулна.	I-IV улирал	ОНХС	- Түр хамгаалах байрны үйл ажиллагаа тогтмолжиж, гэр	1.8	ГБХЗХГ ХХҮГ ЦГ

					бүлийн хүчирхийллийн илрүүлэлт нэмэгдсэн байна.		
94	3.6. Хөдөлмөр эрхлэлт, нийгмийн хамгаалал	3.6.1 Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал эрүүл ахуйн орчныг сайжруулах хөтөлбөр хэрэгжүүлж, үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалах өвчнөөс урьдчилан сэргийлнэ.	I-IV улирал	ХЭДС	- Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг хангана. - Үйлдвэрлэлийн ослыг бууруулж, мэргэжлээс шалтгаалах өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ зохион байгуулна.	5.0	ХХҮГ МХГ НДХ ЭМГ Сумдын Засаг дарга
95		3.6.2 Хөдөлмөрийн зах зээлийн эрэлт нийлүүлэлтийн дагуу 300 хүртэл мэргэжилтэй ажилчин бэлтгэн, 2000-аас доошгүй иргэдийг сул чөлөөтэй ажлын байранд зуучилна.	I-IV улирал	ХЭДС	- 80 мэргэжилтэй ажилтан бэлгэж, 500 иргэнийг байнгын болон түр ажлын байранд зуучилна.	9.0	ХХҮГ Сумдын Засаг дарга
96		3.6.3 Уул уурхайн салбарт үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуй нэгжид хадгалагдаж байгаа болон шинээр бий болсон ажлын байранд сум, орон нутгийн иргэдийг зуучлан ажлын байраар хангуулна.	I-IV улирал	-	- 60 иргэнийг байнгын болон түр ажлын байранд зуучилна.	-	ХХҮГ Сумдын Засаг дарга
97		3.6.4 Хувиараа хөдөлмөр эрхлэх хүсэлтэй, санхүүгийн дэмжлэг шаардлагатай ажилгүй иргэдийг төсөл хөтөлбөрт хамруулан 50-иас доошгүй шинэ ажлын байрыг бий болгоно.	I-IV улирал	ХЭДС	- 35-аас доошгүй шинэ ажлын байрыг бий болгоно.	355.0	ХХҮГ Сумдын Засаг дарга
98		3.6.5 Мэргэжлийн сургалт үйлдвэрийн төвийн тоног төхөөрөмж, материаллаг баазыг нэмэгдүүлэн "Малчин", "Зочид буудал зоогийн газар"-ын үйлчлэгчийн ангиудыг шинээр нээж, мэргэжлийн боловсролын байгууллагын багш нарын ур чадварыг сайжруулах замаар бүсийн хэмжээний төв болгон өргөжүүлнэ.	III улирал	-	- Малчин, Зочид буудал, Зоогийн газрын үйлчилгээний ангиудад суралцагчдыг элсүүлнэ. - Мэргэжлийн багш нарын ур чадварыг дээшлүүлэн, тоног төхөөрөмж, материаллаг баазаар хангана.	-	ХХҮГ МСҮТ
99		3.6.7 Нийгмийн даатгалын цахим үйлчилгээг нэвтрүүлж, нийгмийн даатгалын үйлчилгээг иргэд, даатгуулагчдад хөнгөн шуурхай хүргэнэ.	I-IV улирал	-	- Нийгмийн даатгалын цахим үйлчилгээг нэвтрүүлнэ.	-	НДХ
100		3.6.8 Эрүүл мэндийн даатгалын үйлчилгээнд төр, хувийн хэвшлийн хамтын ажиллагааг сайжруулж, үйлчилгээний төрөл, хэлбэрийг нэмэгдүүлнэ.	I-IV улирал	-	- ЭМД-ын гэрчилгээг цахимжуулна.	-	НДХ ЭМДТ
101		3.6.9 "Ахмадын зөвлөх үйлчилгээ"-г бий болгож хүүхэд, залуучуудад ажлын дадлага, туршлага мэргэжлийн ур чадварыг нь өвлүүлнэ.	I-IV улирал	ХЭДС	- Ахмад зөвлөхүүдийн ажлын дадлага туршлага, мэргэжлийн ур	15.0	НБХ ХХҮГ

					чадварыг хүүхэд, залуучуудад эзэмшүүлнэ.		
102		3.6.11 Ахмад настанд ээлтэй сум, байгууллагыг жил бүр шалгаруулна.	I улирал	ОНТ	- Ахмад настанд ээлтэй сум, байгууллагыг шалгаруулна. - Ахмадад ээлтэй сум, баг, байгууллагын тоо нэмэгдэнэ.	720.0	НБХ Сумдын Засаг дарга Ахмадын хороо
103		3.6.12 Алдар цолтой ахмад настнуудын гавьяа зүтгэлийг нийтэд сурталчлан алдаршуулна.	IY улирал	-	- Алдар цолтой ахмадуудын гавьяа зүтгэл, арга туршлагыг сурталчлах ажлыг өсвөр үе залуучуудын түвшинд зохион байгуулна.	-	ХХҮГ
104		3.6.13 Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийг ажлын байраар хангаж, төрийн болон ТББ, аж ахуй нэгжтэй хамтран ажиллана.	I-IY улирал	ХЭДС	- Хөдөлмөр эрхлэх чадвартай хөгжлийн бэрхшээлтэй 15 иргэнийг байнгын ажлын байраар ханган, 30 иргэнийг аж ахуй эрхлэлтийн сургалтад хамруулна.	56.6	ХХҮГ
105		3.6.14 “Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн хөгжлийн төв”-ийг шинээр барьж, тоног төхөөрөмж, хүний нөөцөөр ханган, үйл ажиллагааг нь тогтмолжуулна.	II-IY улирал	Азийн хөгжлийн банк	- Хөгжлийн төвийн барилгын ажлыг эхлүүлнэ.	1.000.0	НБХ ХХҮГ
106		3.6.15 Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд ээлтэй аймаг болох хөдөлгөөн өрнүүлэн, тэдэнд тохирсон төрөл бүрийн заслын үйлчилгээг шинээр үзүүлж, ажлын байрыг нэмэгдүүлнэ.	I-IY улирал	-	- Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд ээлтэй аймаг болох хөдөлгөөн өрнүүлнэ. - ХБИ-дэд чиглэсэн сэргээн засах үйлчилгээний чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ. - Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн ажлын байрыг нэмэгдүүлнэ.	-	ХХҮГ
107		3.6.17 Олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн үйлчилгээний чанар хүртээмжийг сайжруулж, иргэд аж ахуй нэгж, хувийн хэвшлийн байгууллагуудтай хамтран ажиллана.	I-IY улирал	УТ	- Зорилтот бүлгийн иргэдийг үйлчилгээнд хамруулна. - Иргэд, аж ахуйн нэгж байгууллагуудтай хамтран ажиллана.	38.0	ХХҮГ
108		3.6.18 Жендерийн эрх тэгш байдлыг хангах тухай хуулийн хэрэгжилтийг эрчимжүүлэх, хяналт тавих ажлыг тусгай төлөвлөгөөний дагуу үе шаттай зохион байгуулна.	I-IY улирал	-	- Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг хангаж ажиллана.	-	НБХ Салбар зөвлөл

ДӨРӨВ. ХҮНС ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ, ҮЙДВЭРЛЭЛИЙН ХҮРЭЭНД

Хүнс, хөдөө аж ахуйн салбарын тогтвортой хөгжлийг хангаж ажиллана.

109	4.1 Мал аж ахуй, газар тариалан	4.1.1 “Монгол мал” үндэсний хөтөлбөрийн 2 дахь үе шатыг хэрэгжүүлэх аймгийн төлөвлөгөө гарган хэрэгжүүлнэ.	I-IV улирал	УТ	- “Монгол мал” үндэсний хөтөлбөрийн хоёр дахь үе шатны үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг 60 хувьд хүргэнэ.	10.0	ХХААГ Сумдын Засаг дарга нар
110		4.1.2 Малчдыг мал, маллагааны арга ухаанд сургаж залуу халааг бэлтгэхэд дэмжлэг үзүүлнэ.	I-IV улирал	УТ	- Мал цөөтэй малчдыг малжуулах болон малчдын хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжиж төрөл бүрийн төсөл, хөтөлбөр хэрэгжүүлэн дэмжсэн байна.	150.0	ХХААГ ХХҮГ
111		4.1.3 “Илгээлтийн эзэд” аймгийн дэд хөтөлбөр боловсруулан хэрэгжүүлнэ.	I-IV улирал	УТ	- “Илгээлтийн эзэд” ба “Залуу малчин” хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг хангана.	150.0	ХХААГ
112		4.1.4 Бэлчээрийн даацад тулгуурлан мал аж ахуйг хөгжүүлэх, бэлчээрийн ашиглалт, хамгаалалтыг сайжруулах, бэлчээрийн менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулан хэрэгжүүлнэ.	I-IV улирал	УТ	- 40.0 га-аас доошгүй талбайд бэлчээрийн хөнөөлт мэрэгчид, хортон шавьжтай тэмцэх ажлыг энгийн механик болон микробиологийн аргаар малчдын оролцоотойгоор зохион байгуулна	50.0	ХХААГ ХОХБТХ Сумдын Засаг дарга нар
113		4.1.5 Тэмээний амьдын ашиг шим /ноос, сүү, уналгаа эдэлгээ/-ийг нэмэгдүүлж, тэмээгээ өсгөсөн сум баг малчдыг дэмжиж ажиллана.	I-IV улирал	Төсөл хөтөлбөр	- Нутгийн шилмэл шинэ омог батлуулж, Тэмээний баяр зохион байгуулна. - Тэмээ өсгөсөн малчдыг урамшуулна - Тэмээн сүргийн тоо толгойг 5 хувиар өсгөнө.	10.0	ХОХБТХ ХХААГ Сумдын Засаг дарга нар
114		4.1.6 Аймгийн хэмжээнд жилдээ 10-аас доошгүй гүний худаг, 30-аас доошгүй гар худаг засварлах буюу шинээр гаргаж, бэлчээрийн усан хангамжийг тогтмол нэмэгдүүлэн хяналт тавьж,нарны эрчим хүчээр ажилладаг ус өргүүрийг бэлчээрийн худагт суурилуулна.	I-IV улирал	УТ ОНТ	- Эрдэнэдалай, Дэлгэрцогт, Сайхан-Овоо сумдад гүн өрмийн 5 худаг шинээр, Сайнцагаан, Өлзийт сумдад энгийн уурхайн 10 худаг сэргээн засварлаж бэлчээрийн усан хангамжийг өмнөх оноос 2 хувиар нэмэгдүүлнэ. - Аймгийн хэмжээнд 40 цэгт уст цэгийн хайгуул хийнэ.	50.0 110.0	ХОХБТХ ХХААГ Сумдын Засаг дарга нар

115	4.1.7 Аймгийн хэмжээнд өндөр ашиг шимт сүүний чиглэлийн аж ахуйг хөгжүүлэн, малын тоог чанарт шилжүүлж, ашиг шим хүртээмжийг сайжруулна.	I-ЙУ улирал	СХС	- Ингэний сүүний аж ахуйг дэмжиж, өндөр ашиг шимт малын тоог 3 хувиар нэмэгдүүлнэ.	10.0	ХХААГ Сумдын Засаг дарга нар
116	4.1.8 Гахай, шувууны туслах аж ахуйг хөгжүүлэх санал санаачилгыг дэмжинэ.	I-ЙУ улирал	СХС	- Гахай, тахиа, шувууны, аж ахуй эрхэлж буй аж ахуйн нэгжүүд болон шинээр 3-аас доошгүй ААН, иргэнд зээлийн дэмжлэг үзүүлж үйл ажиллагааг өргөжүүлнэ.	10.0	ХХААГ Сумдын Засаг дарга нар
117	4.1.9 Цөм сүргийн үржлийн байгууллагын үйл ажиллагааг дэмжин, нутгийн шилмэл болон гойд ашиг шимт малыг өсгөх, өөрийн аймгийн брэнд болсон омог, хэвшлийн малтай болно.	I-ЙУ улирал	ОНТ	- Өндөршил сумын адуу, Сайнцагаан сумын хонь нутгийн шилмэл болон гойд ашиг шимт малыг батлуулна.	5.0	ХХААГ
118	4.1.10 ХАА-н биржийн үйл ажиллагааг тогтмол явуулах нөхцөл боломжийг бүрдүүлж, биржийн арилжааг орон нутагтаа хөгжүүлнэ.	I-ЙУ улирал	-	- ХАА-н биржийн арилжааг орон нутагтаа зохион байгуулна.	-	ХХААГ Сумдын Засаг дарга нар
119	4.1.11 Малын эмчийг орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажиллуулах, мал эмнэлгийн үйлчилгээг эрхлэх боломжийг бүрдүүлэн материаллаг баазыг бэхжүүлж, үйлчилгээний хүртээмж, чанар, үр нөлөөг сайжруулна.	I-ЙУ улирал	-	- Улсын мал эмнэлгийн үйл ажиллагаа жигдэрч, хувийн хэвшлийн мал эмнэлгийн нэгжийн тоог 45 хүргэж үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулна. - Боловсон хүчний хангалтыг 70 хувьд хүргэнэ.	-	ХХААГ Сумдын Засаг дарга нар
120	4.1.12 Малын гоц халдварт, халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, бруцеллез өвчинтэй тэмцэх стратегийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээг тогтмол зохион явуулна.	I-ЙУ улирал	УТ ОНТ	- Гоц халдварт 700 мянга, халдварт 800 мянга, брцеллезоос сэргийлэх арга хэмжээнд 750 мянган мал хамруулж өвчний гаралтыг бууруулна.	315.0 258.0	МЭГ Сумдын Засаг дарга нар
121	4.1.13 Мал эмнэлэг ариун цэврийн лабораторийн оношилгооны чадавхыг үнэлэх магадлан итгэмжлэлийн зардал, халаалт дулааны сүлжээний асуудлыг шийдвэрлэж ажиллах нөхцөлийг дээшлүүлнэ.	I-ЙУ улирал	төсөл хөтөлбөр	- Хөдөлгөөнт лабораторийн гражийг шийдвэрлэж хамгаалалт ашиглалт сайжирна. - Халаалтын сүлжээг шинэчилж дуусгана.	60.0	МЭГ
122	4.1.14 Дэрэн суманд байгуулагдсан тэжээлийн ургамал тариалах ОНӨААТҮГ-ын үйл ажиллагааг өргөжүүлж, аймгийн тэжээлийн үрийн хэрэгцээг хангана.	I-ЙУ улирал	-	- Дэрэн суманд байгуулагдсан тэжээлийн ургамал тариалах ОНӨААТҮГ-ын түр зогссон үйл ажиллагааг эхлүүлнэ.	-	ХОХБТХ ОНӨГ ХХААГ Дэрэн сумын Засаг дарга
123	4.1.15 Онги голыг түшиглэн усалгаатай газар тариалангийн /төмс, хүнсний ногоо, чацаргана/ аж ахуй байгуулахыг дэмжинэ.	I-ЙУ улирал	-	- Төмсний хэрэгцээг 11 хувь, хүнсний ногооны хэрэгцээг 6.5 хувь, чацаргана 1.2 хувь хангана.	-	ХХААГ Сайхан-Овоо сумын Засаг дарга
124	4.1.16 Өвлийн нарлаг хүлэмжийг байнгын ажиллагаанд оруулж, иргэд, байгууллага, аж ахуй нэгжийн хүнсний нарийн ногоо, жимс жимсгэний тариалалтыг дэмжинэ.	I-ЙУ улирал	-	- Хүлэмжийн талбайг 5 га-аар, ургацыг 10 тн-оор тус тус нэмэгдүүлнэ.	-	ХХААГ НҮОНӨҮГ

125		4.2.1 Хөнгөн, жижиг, дунд үйлдвэрийн салбарын боловсон хүчнийг бэлтгэх, сургах, давтан сургах тогтолцоог хөгжүүлж “Мэргэжилтэй ажилтан” хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.	I-IV улирал	-	- Судалгааны хэрэгцээнд үндэслэн үе шаттайгаар мэргэжилтэй ажилтныг сурган бэлтгэсэн байна.	-	НБХ ХХҮГ МСҮТ
126	4.2 Үйлдвэрлэл үйлчилгээ, хүнс худалдаа	4.2.2 “Дундговийн мах”, “Дундговийн айраг” брэндийг баталгаажуулж, экспортыг дэмжиж, Улаанбаатар хотод худалдааны цэгтэй болно.	I-IV улирал	-	- Орон нутгийн нөөц баялагийг зүй зохистой ашиглан Дундговийн мах, айраг брэндийг хэрэглэгчдэд сурталчлах таниулах зорилгоор Улаанбаатар хотод махны худалдааны цэгийг нээн үйл ажиллагааг жигдрүүлсэн байна	-	ХОХБТХ ХХААГ
127		4.2.3 Сум бүр мал нядалгааны цэгтэй болж улмаар хүнсний захуудад орон тооны малын эмчийг тогтмол ажиллуулан эрүүл ахуйн шаардлагад нийцсэн махаар хүн амын хэрэгцээг тасралтгүй хангана.	I-IV улирал	-	- Хүнсний захад малын эмчийг тогтмол ажиллуулж малын гаралтай хүнсний бүтээгдэхүүний гарал үүслийг нь гэрчлэх мал эмнэлэг, ариун цэврийн гэрчилгээ, шинжилгээний бичиг, дүгнэлттэй худалдаа үйлчилгээ эрхлэлтийн эзлэх хувийг 50-аас доошгүй хувьд хүргэнэ.	-	ХОХБТХ ХХААГ Сумдын Засаг дарга нар
128		4.2.4 Аймгийн хэмжээнд нийтийн хоол, зочид буудал болон бусад үйлчилгээний чиглэлээр орчин үеийн стандарт, шаардлагад нийцсэн үйлчилгээний төвийг байгуулах санаачилгыг дэмжинэ.	I-IV улирал	-	- Нийтийн хоол, зочид буудал болон бусад үйлчилгээний чиглэлээр орчин үеийн стандарт, шаардлагад нийцсэн үйлчилгээний төвийг байгуулах аж ахуйн нэгжид мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгч холбогдох байгууллагуудтай хамтран ажиллана	-	ХОХБТХ ХХААГ Сумдын Засаг дарга нар
129		4.2.5 Хоол, хүнс үйлдвэрлэл үйлчилгээний ажилтнуудын мэдлэг, ур чадварыг нэмэгдүүлэхэд дэмжлэг үзүүлнэ.	I-IV улирал	-	- Мэргэжлийн сургалт, арга зүй, техник, технологи нэвтрүүлэхэд нь санхүүгийн хөнгөлөлт, төсөл бичих сургалтад 150-иас доошгүй ажилчдыг хамруулсан байна. - Дундговь аймгийн Монгол улсын Мастер тогоочдын нэрэмжит едөрлөгийг зохион байгуулж хоол үйлдвэрлэл үйлчилгээний салбарынхны мэргэжил ур чадвар дээшлүүлэх сургалт, урлаг, спорт, ажил мэргэжлийн аварга	-	ХОХБТХ ХХААГ

					шалгаруулах тэмцээнийг зохион байгуулна.		
130		4.2.6 Аймгийн төвд стандартын шаардлага хангасан худалдааны төв байгуулж, хүнсний бүтээгдэхүүнд хяналт үнэлгээ хийх дотоодын лабораторитой болж эрүүл ахуйн шаардлага хангасан бүтээгдэхүүнээр иргэдийг хангана.	I-Ү улирал	-	- Стандартын шаардлага хангасан худалдааны төв, дотоодын хяналтын лаборатори байгуулах санал санаачилгыг дэмжинэ.	-	ХОХБТХ ХХААГ
131		4.2.7 Ажлын байр шинээр бий болгосон, шинэ нэр төрлийн үйлдвэрлэл үйлчилгээ нээсэн, бүтээгдэхүүнээ гадаад дотоодын зах зээлд нийлүүлж буй бизнес эрхлэгчдийг дэмжинэ.	I-Ү улирал	-	- Ажлын байр шинээр бий болгосон, шинэ нэр төрлийн үйлдвэрлэл үйлчилгээний газар, үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүний тоо хэмжээ, борлуулалтын орлого өссөн байна.	-	ХОХБТХ ХХААГ Сумдын Засаг дарга нар
132		4.2.8 Дундговьд үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүнийг БНХАУ-ын Эрээн хот, ОХУ-ын Эрхүү хотуудад борлуулах сурталчлахад дэмжлэг үзүүлнэ.	I-Ү улирал	-	- Орон нутгийн үйлдвэрлэгчдийн бүтээгдэхүүнийг Эрээн хотод зохион байгуулах үзэсгэлэн худалдаанд оролцуулах арга хэмжээ авна.	-	ХОХБТХ ХХҮГ
133		4.2.10 Орон нутгийн хөрсөнд ургасан хөмүүлийг үйлдвэрлэлийн аргаар боловсруулах үйлдвэр, цех байгуулж хүн амыг экологийн цэвэр хүнсээр хангах санаачлага гаргасан үйлдвэрлэгчийг дэмжиж ажиллана.	I-Ү улирал	-	- Хөмүүлийг үйлдвэрлэлийн аргаар боловсруулан, савлах санал санаачилгыг дэмжинэ.	-	ХОХБТХ ХХААГ Сумдын Засаг дарга нар

ТАВ. БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛ, УУЛ УУРХАЙН ХҮРЭЭНД

Байгалийн нөөцийг зохистой ашиглаж, нөхөн сэргээн аялал жуулчлал, уул уурхайгаас орон нутагт орох орлогын хэмжээг нэмэгдүүлнэ.

134	5.1 Байгаль орчин	5.1.1 Улсын тусгай хамгаалалтад хамруулах болон орон нутгийн тусгай хамгаалалттай газар нутгийн хэмжээг нэмэгдүүлж нийт газар нутгийн 20 хувьд хүргэнэ. /Тэвшийн говийн уул орчимын нутаг/	I-Ү улирал	-	- Бага газрын чулууны уулын хамгаалалтын ангилал дээшлүүэх судалгааг явуулна.	-	БОАЖГ
135		5.1.2 Аймаг, сумын төвд байгаа цэцэрлэгт хүрээлэнгүүдийг өргөтгөх, шинээр байгуулах, жил бүр 20 га-аас доошгүй талбайд ойн зурвас байгуулж, мод тарих, төгөл байгуулах замаар ногоон байгууламжийн хэмжээг нэмэгдүүлнэ.	I-Ү улирал	УТ, ОНТ	- Бүх сум арга зүй нэгдсэн удирдлагаар хангагдсан байна. ургалт 75 хувиас доошгүй байна.	20.0 10.0	БОАЖГ
136		5.1.3 Ашигт малтмалын хайгуул, ашиглалт, дэд бүтэц, бусад үйл ажиллагааны улмаас эвдэрсэн газрын нөхөн сэргээлтийг жилд 10-аас доошгүй га-д хийлгэнэ.	I-Ү улирал	ОНТ	- 10 га талбайд нөхөн сэргээлт хийгдсэн байна.	10.0	БОАЖГ
137		5.1.4 Аймгийн хэмжээний нам даралтын халаалтын зуухны тоог цөөрүүлж, түлшний хэмнэлттэй, утаа бага ялгаруулдаг зуухны хэрэглээг дэмжин, ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх замаар агаарын бохирдлыг бууруулна.	I-Ү улирал	-	- Агаарын бохирдлын эх үүсвэрийн нэгдсэн тооллого хийн нам даралтын зуухны судалгаа гарган 2-оос доошгүй сумдыг нэгдсэн халаалтанд оруулна.	-	БОАЖГ

138		5.1.5 Худаг, булаг шанд, нуур, тойрмын тоо бүртгэлд түшиглэн усны нөөцийн нэгдсэн менежментийн төлөвлөгөө боловсруулан хэрэгжүүлнэ.	I-IV улирал	-	- Менежментийн төлөвлөгөө боловсруулж байгаа ТББ-д холбогдох мэдээллийг хүргүүлнэ	-	БОАЖГ
139		5.1.6 Ан амьтны тооллогыг мэргэжлийн байгууллагаар хийлгэж, ховор ан амьтны амьдрах орчныг тэтгэх, тарвага нутагшуулах ажлыг эрчимжүүлнэ.	I-IV улирал	-	- Агнуурын бүс нутгуудад биотехникийн арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ.	-	БОАЖГ
140		5.1.7 Байгаль орчныг хамгаалахад хяналт шалгалтын үр дүнг дээшлүүлэхийн зэрэгцээ ашиглагч, бохирдуулагч нь хамгаалах тогтолцоог бий болгож энэ ажилд иргэний нийгмийн байгууллага, иргэдийн оролцоог нэмэгдүүлнэ.	I-IV улирал	-	- Иргэний нийгмийн байгууллагууд болон иргэдэд байгаль орчны чиглэлээр зохион байгуулсан ажлын тайланг танилцуулж, гарсан саналыг төлөвлөгөөнд тусган ажиллана. - Байгаль хамгаалах нөхөрлөл, иргэдийн тоо нэмэгдэнэ.	-	БОАЖГ
141		5.2.1 Говийн бүсийн аймгуудын аялал жуулчлалыг хамтын ажиллагааг өргөжүүлнэ.	I-IV улирал	-	- Говийн бүсийн аялал жуулчлалын 2019 оны төлөвлөгөөнд өөрийн аймгийн саналыг тусгаж хэрэгжүүлнэ.	-	БОАЖГ
142	5.2 Аялал жуулчлал	5.2.2 Жуулчдад үзүүлэх уламжлалт зан заншил, нутгийн онцлогтой бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг өргөжүүлэх тодорхой арга хэмжээ /Тэмээний баяр, Айрагны баяр, Ардын урлагийн наадам г.м/-г жил бүр тогтсон газарт, тодорхой цаг хугацаанд явуулж хэвшинэ.	I-IV улирал	ОНХС	- “Айрагны баяр”, “Адуучдын баяр, “Ардын урлагийн наадам” арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ. - ИТМ үзэсгэлэнд “Говийн шуранхай” аялал жуулчлалын холбоогоор дамжуулж жуулчны баазуудыг зохион байгуулалттайгаар оролцуулна.	20.0	БОАЖГ
143		5.2.3 Аймгийн аялал жуулчлалын хөтөч ном, аялалын маршрутын газрын зураг хэвлэн гаргана.	I-IV улирал	ОНТ	- Гадаад, дотоодын жуулчид мэдээллээр бүрэн хангана.	2.5	БОАЖГ
144		5.2.4 Олон улсын аялал жуулчлалын үзэсгэлэнд жил бүр нэгдсэн зохион байгуулалттай оролцож, орон нутгаа сурталчилна.	I-IV улирал	ОНХС	- 10-аас дээш ААНБ оролцоно. - 100-с дээш аялал жуулчлалын компанитай гэрээ байгуулна.	5.0	БОАЖГ
145		5.2.5 Аялал жуулчлал, зочлох үйлчилгээний салбарын ажилтнуудын мэдлэг, чадварыг дээшлүүлэх, туршлага судлуулах, дэд бүтцийг хөгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлнэ.	I-IV улирал	-	- Зочлох үйлчилгээний сургалтыг БОАЖЯамтай хамтран зохион байгуулна. - 60-аас дээш хүн хамруулна.	-	БОАЖГ
146		5.2.6 Сүм хөх бүрдийн цогцолборыг ашиглалтад оруулж, үйл ажиллагааг тогтмолжуулан экологийн тэнцвэрт байдлыг хангах ирээдүй хойч үедээ сурталчлан таниулна.	I-IV улирал	-	- Соёлын болон тусгай сонирхлын аяллын хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ. /шувуу ажиглах, ойрын зайн явган аялал, фото аялал/ - Хүүхдийн зуслангийн хөтөлбөрт Сүм хөх бүрдийн цогцолборыг	-	БОАЖГ НҮОНӨҮГ ГБХЗХГ

					сурталчлах арга хэмжээг төлөвлөн зохион байгуулна.		
147		5.2.7 Музейд цахим тоног төхөөрөмж суурилуулж, жуулчдад зориулсан өргөө гэртэй болж, үндэсний өв соёл, зан заншлаа сурталчлан, соёлын аялал жуулчлалыг хөгжүүлнэ.	I-Ү улирал	-	- Зураг, төсвийг боловсруулан хүлээн авна.	-	БОАЖГ, Музей
148		5.2.8 Аймгийн ЗДТГ-т байгалийн үзэсгэлэнт болон түүхт соёлын дурсгалт газруудыг харуулсан танхим байгуулж, гадаад, дотоодын жуулчдад орон нутгаа сурталчилна.	I-Ү улирал	-	- Аймгийн ЗДТГ-ын хурлын том зааланд /танхимын нэр/ орон нутгаа сурталчлах танхим	-	ХОХБТХ
149	5.3 Ашигт малтмал, уул уурхай	5.3.1 Бичил уурхай эрхлэгчдийг осол аюулгүй, байгаль орчинд сөрөг нөлөө багатай ажиллуулж, нөхөн сэргээх талаар хүлээсэн үүргийг өндөржүүлнэ.	I-Ү улирал	Хувийн хэвшил	- БОМТ-г хянан бүртгэж сумдад хүргүүлнэ. - ШХА-ын Тогтвортой бичил уурхай төслийг хэрэгжүүлнэ	20.0	ХОХБТХ МХГ БОАЖГ Сумдын Засаг дарга нар
150		5.3.2 Ашигт малтмалын хайгуулын тусгай зөвшөөрөл олгоход орон нутгаас санал өгөх, түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын хайгуул, олборлолтын тусгай зөвшөөрлийг хууль тогтоомжийн дагуу шуурхай олгоход анхаарч, тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчдийн хуулиар хүлээсэн үүргийн биелэлтэд тавих хяналт шалгалтын үр дүнг дээшлүүлнэ.	I-Ү улирал	ОНТ	- 1-ээс доошгүй хяналт шалгалт хийсэн байна. - Ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрөл олгох ажлыг хууль тогтоомжийн хүрээнд зохион байгуулна. -	5.0	ХОХБТХ МХГ БОАЖГ
151		5.3.3 Нүүрсний олборлолтын зах зээлийг өргөжүүлж, уул уурхайгаас орон нутагт орох орлогын хэмжээг нэмэгдүүлж, олборлох үйлдвэрлэлийн ил тод байдлыг сайжруулна.	I-Ү улирал	-	- 30 аж ахуйн нэгжийн тайлан мэдээллийг цахимд шивж, аудит х ийлгэн олборлох үйлдвэрлэлийн ил тод б айдлыг сайжруулна.	-	ХОХБТХ
152		5.3.4 Уул уурхайн бүтээгдэхүүнийг сайжруулсан болон хатуу хучилттай замаар нэгдсэн маршрутын дагуу тээвэрлэх бодлого баримталж, замын маршрутыг тогтоож мөрдүүлнэ.	I-Ү улирал	-	- Уул уурхайн нэгдсэн шалгалтаар хяналт тавина.	-	ХОХБТХ МХГ БОАЖГ
153		5.3.5 Уул уурхайн хайгуул, ашиглалтын үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуй нэгж, байгууллагын үйл ажиллагаанд авто пүү, усны тоолуур суурилуулна.	I-Ү улирал	-	- 3 уул уурхайн компаниуд авто пүү, усны тоолуур тавина.		ХОХБТХ СХЗХ
ЗУРГАА. БҮТЭЭН БАЙГУУЛАЛТ, ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ХҮРЭЭНД							
<i>Хөрөнгө оруулалт, бүтээн байгуулалтын ажлыг аймаг, сумын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөнд тулгуурлаж, хүн ардын ая тухтай ажиллах, амьдрах нөхцлийг сайжруулахад чиглүүлнэ.</i>							
154	6.1 Дэд бүтэц	6.1.1 Аймгийн төвд 35 мВт хүчин чадалтай дулааны станц, 4 км шугам хоолой, дулаан дамжуулах төвийн барилгыг барьж, айл өрх, албан байгууллагуудыг хэрэглээний халуун ус, дулаанаар хангана.	I-Ү улирал	ОНХС	- Аймгийн төвд 20 мВт хүчин чадалтай дулааны станцын ажлын зураг төсвийг хүлээн авна. - 2-р хэлхээний дулааны шугам сүлжээний зураг төсвийг боловсруулан хүлээн авна.	150.0	ХОХБТХ Сайнцагаан сумын Засаг дарга нар

155		6.1.3 Улаанбаатар-Мандалговийн 220 кВт-ын ЦДАШ-ыг барьж, аймаг, сумдын төв цахилгааны найдвартай эх үүсвэртэй болно.	I-Ү улирал	Хятад улсын ЭКСИМ банкны хөнгөлөлт тэй зээл	- Ажлын гүйцэтгэлийг 70 хувьд хүргэнэ.	313,063.7	ХОХБТХ ГХБХБГ ЦДҮС ТӨХК Говийн бүсийн салбар
156		6.1.4 Сумын төвүүдийн цахилгааны найдвартай ажиллагаа хүчин чадлыг нэмэгдүүлж, Олгойн говийн цэвэр усны 35 кВт-ын 30 км ЦДАШ, 6 дэд станц, тулгуурыг солих, аймгийн төвийн гэр хорооллын суурьшлын шинэ бүсийн цахилгааны хангамжийг сайжруулах арга хэмжээ авна.	I-Ү улирал	БЗӨБ ЦТС ТӨХК-ийн хөрөнгөөр	- Олгойн говийн цэвэр усны 35 кВт-ын 8км ЦДАШ-ын ажлыг гүйцэтгэнэ.	200.0	ХОХБТХ Сайнцагаан сумын Засаг дарга нар
157		6.1.6 Эрдэнэдалай сумыг жишиг сум болгон хөгжүүлнэ.	I-Ү улирал	УТ	- Сумын төвийн цэцэрлэгт хүрээлэнгийн ажлыг ашиглалтад авна. - 2км хатуу хучилттай авто замын ажлыг 50 хувьд хүргэнэ.	1,000.0	ХОХБТХ Эрдэнэдалай сумын Засаг дарга ГХБХБГ
158		6.1.7 Гурваас доошгүй сумын төвийг цэвэр, бохир усны системд холбож, халаалтын нэгдсэн сүлжээтэй болгоно.	I-Ү улирал	-	- Луус, Баянжаргалан сумдыг нэгдсэн халаалт, цэвэр усны сүлжээнд холбоно.	-	ХОХБТХ Сумдын Засаг дарга нар
159		6.1.9 Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд зориулсан зориулалтын зорчих замыг нэмэгдүүлнэ.	I-Ү улирал	-	- Шинээр хийгдэх явган хүний зам болон шинээр баригдаж байгаа барилга байгууламжийн гадна тохижилтонд тусгуулна.	-	ГХБХБГ НБХ ХОХБТХ
160		6.1.11 Сумдын ерөнхий төлөвлөгөөтэй болгох асуудлыг шийдвэрлэнэ.	I-Ү улирал	ОНХС	- Адаацаг, Сайхан-Овоо, Луус сумдын ерөнхий төлөвлөгөөг хүлээн авна.	85.3	ХОХБТХ
161		6.1.12 Аймгийн төвийн гэр хорооллын айл өрхийг цэвэр, бохир усны нэгдсэн шугаманд холбож, баталгаат ундны ус, сайжруулсан ариун цэврийн байгууламжид холбогдсон хүн амын тоог нэмэгдүүлж Хүүхдийн паркийг бохир усны шугамын сүлжээнд холбоно.	I-Ү улирал	-	- Хөрөнгийн асуудлыг шийдвэрлэнэ.	-	ХОХБТХ ГХБХБГ
162		6.1.13 Дэлгэрхангай, Өлзийт сумдыг шилэн кабельд холбоно.	I-Ү улирал	УТ	- 2 сумыг шилэн кабельд холбож дуусгана.	1,267.0	ХОХБТХ
163		6.2.1 Цэнгэлдэх хүрээлэнгийн барилгыг дуусгаж ашиглалтад оруулна.	I-Ү улирал	УТ ОНХС	- А, Б, В блокын угсралтыг ажлыг дуусгаж, ашиглалтад оруулна.	1.000.0 500.0	ХОХБТХ ГХБХБГ
164	6.2 Барилга, хот байгуулалт	6.2.3 Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн төв”, Ахмадын ордны барилгын асуудлыг шийдвэрлэнэ.	I-Ү улирал	УТ	- Ахмадын ордны барилгын ажлын гүйцэтгэл 40 хувьд хүргэнэ.	500.0	НБХ ХХҮГ
165		6.2.5 Сайнцагаан сумын 1-р цэцэрлэг болон шаардлагатай сумдад хүүхдийн цэцэрлэгийн барилга барина.	I-Ү улирал	УТ	- Баянжаргалан сумын 100 ортой цэцэрлэг, Сайнцагаан сумын 100, 150 ортой цэцэрлэгийн барилгын	3,069.1	ХОХБТХ НБХ ГХБХБГ

					угсралтын ажлыг 100 хувь гүйцэтгэж, ашиглалтад оруулна.		
166		6.2.6 Шаардлагатай сумдын ЗДТГ-ын конторын барилгад засвар хийх болон шинээр барина.	I-IV улирал	УТ ОНХС	- Гурвансайхан сумын ЗДТГ-ын барилгын угсралтын ажлыг 50 хувьд гүйцэтгэнэ. - Адаацаг, Цагаандэлгэр сумын ЗДТГ-ын засварын ажлыг 100 хувьд гүйцэтгэж, ашиглалтад оруулна.	650.0 103.0	ХОХБТХ ГХБХБГ Сумдын Засаг дарга нар
167		6.2.7 Шаардлагатай сумдын сургуулийн хичээлийн болон дотуур байрны барилгад засвар хийх буюу шинээр барина.	I-IV улирал	УТ, ОНХС Гадаадын хөрөнгө	- Дэлгэрхангай, Дэрэн сумын 320 суудалтай сургуулийн барилгын угсралтын ажлыг 100 хувь, Луус сумын Сургуулийн дээврийн засварын ажлыг 100 хувьд гүйцэтгэж, ашиглалтад оруулна. - Луус сумын 80 ортой дотуур байрны барилгын угсралтын ажлыг 50 хувьд гүйцэтгэнэ.	2,589.3 57.9 302.0	НБХ ХОХБТХ ГХБХБГ Сумын Засаг дарга нар
168		6.2.8 Төв халхын дуулалт жүжгийн театрын барилгын ажлыг дуусгаж, шаардлагатай сумдад соёлын төвийн барилгыг засварлах буюу шинээр барина.	I-IV улирал	УТ	- Өлзийт сумын 250 суудалтай соёлын төвийн барилгын угсралтын ажлыг 100 хувь гүйцэтгэж, ашиглалтад оруулна. - Төв халхын дуулалт жүжгийн театрын барилга, Цагаандэлгэр сумын 240 суудалтай соёлын төвийн барилгын угсралтын ажлыг 30 хувьд гүйцэтгэнэ.	3,539.7	НБХ ГХБХБГ ХОХБТХ Сумын Засаг дарга нар
169		6.2.9 Сайнцагаан сумын ГИЦС болон шаардлагатай сумдад сургуулийн спорт залны барилгыг засварлах буюу шинээр барина.	I-IV улирал	УТ	- Сайнцагаан сумын Говийн ирээдүйн цогцолбор сургуулийн спорт талбайн тохижилтын ажлыг 100 хувь гүйцэтгэж, ашиглалтад оруулна. - Говь-Угтаал сумын спорт заалны барилгын угсралтын ажлыг 50 хувьд гүйцэтгэнэ.	700.0	НБХ ХОХБТХ ГХБХБГ Сумын Засаг дарга нар
170		6.2.10 Шаардлагатай сумдын эрүүл мэндийн төвийн барилга засварлах буюу шинээр барьж, нэгдсэн эмнэлгийн барилгын сан техникийн засвар, угаалга, моорогийн барилгын их засвар, амбулаторийн барилгын хүзүүвч, хүлээлгийн танхимыг шинээр барина.	I-IV улирал	УТ	- Эрдэнэдалай сумын Сум дундын эмнэлгийн барилгын угсралт, Өлзийт сумын Эрүүл мэндийн төвийн барилгын засварын ажлыг 100 хувь гүйцэтгэж, ашиглалтад оруулна. - Аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн барилгын угсралтын ажлыг 20 хувь, Хулд сумын Эрүүл мэндийн төвийн өргөтгөлийн барилгын ажлыг 50 хувьд гүйцэтгэнэ.	4,250.0	НБХ ХОХБТХ ГХБХБГ

171	6.2.11	Аймгийн төвд зохиомол биологийн цэвэрлэгээтэй бохир ус цэвэрлэх байгууламж барьж ашиглалтад оруулна.	I-Ү улирал	Азийн хөгжлийн банк	- Ажлыг эхлүүлнэ.	6,348.9	ГХБХБГ ХОХБТХ Дундговь-Ус ОНӨҮГ
172	6.2.12	Аймгийн төв болон зарим сумдын төвд хатуу хучилттай зам шинээр барьж, засварлан явган хүний зам, талбай байгуулна.	I-Ү улирал	УТ	- Аймгийн төвийн авто замын тохижилт, ногоон байгууламжийн ажлыг 100 хувь гүйцэтгэж, ашиглалтад оруулна. - Аймгийн төвийн хатуу хучилттай 2,8км авто замын ажлыг 50 хувь, Эрдэнэдалай сумын төвийн хатуу хучилттай 2км авто замын ажлыг 40 хувьд гүйцэтгэнэ.	2,300.0	ХОХБТХ ГХБХБГ Өлзийт сумын Засаг дарга
173	6.2.13	Аймгийн төвийн гэр хорооллын гудамжнуудыг цэгцлэх, хөндлөн гарц гаргаж, хашааг жигдрүүлэх, тохижуулах арга хэмжээг иргэдийн идэвхтэй оролцоо, төрийн дэмжлэгээр хэрэгжүүлнэ.	I-Ү улирал	-	- Ажлын гүйцэтгэл 50 хувьд хүргэнэ.	-	ХОХБТХ ГХБХБГ
174	6.2.14	Аймгийн төвд “Гэрэлтэй Мандалговь”, “Ногоон Мандалговь”, “Шинэ гудамж” төслүүд хэрэгжүүлнэ.	I-Ү улирал	УТ	-“Ногоон Мандалговь” төслийн хүрээнд аймгийн төвийн авто замын дагуу ногоон байгууламжийн тохижилтын ажлыг 100 хувь гүйцэтгэж, хүлээлгэн авна.	300.0	ХОХБТХ
175	6.2.15	Дулааны станц ашиглалтад орохтой холбогдуулан аймгийн төвийн хэрэглэгчдийн дулааны гадна болон дотор шугам сүлжээг үе шаттай шинэчилнэ.	I-Ү улирал	ОНХС	- 2-р хэлхээний дулааны шугам сүлжээний ажлын зураг төсвийг боловсруулан хүлээн авч, хөрөнгийн асуудлыг шийдвэрлэнэ. - Залуус хорооллын дулааны шугам сүлжээг ашиглалтад оруулна.	150.0	ХОХБТХ

ТӨРИЙН ЗАХИРГААНЫ УДИРДЛАГЫН ХЭЛТЭС